

האמונה בטוב לבו של האדם

מאת רות אלמוג*

[נדפס בהארץ, 18.4.2002]

קורנל מקושינסקי, השערוריות של באשה, מפולנית: יוכבד פרימן, איורים: גיל-לי אלון קוריאל, סדרת מרגנית, זמורה-ביתן, 230 עמודים

שניים שגנבו את הירח, מאת קורנל מקושינסקי, תירגמה מפולנית ענת זיידמן, הוצאת זמורה-ביתן, סדרת מרגנית, 279 עמודים

קורנל מקושינסקי (1884-1953) הוא מסופריה הפופולריים של פולין. עד כה תורגמו לעברית ספריו *השד מכיתה ז'* או בתרגום החדש *השד מהשביעית ומסע בסימן כלב* (זמורה-ביתן), ועתה רואים אור עוד שניים מספריו השונים זה מזה תכלית שינוי. שניים שגנבו את הירח הוא ספר בז'אנר הפנטסטי, המתרחש בעיר עצובה מאוד ושמה "מאחורי התנור" שממנה בורחים שני תאומים שובבים, שעוברים הרפתקאות מטורפות, מצחיקות ומסמרות שיער. ואילו *השערוריות של באשה* הוא רומן ריאליסטי כביכול, שבו מבטא מקושינסקי בין השאר את תפיסתו הספרותית, כשגיבורו, הסופר אולשובסקי, אומר: "יש מי שרואה פגם בכך שספרי מלאים באנשים טובים, בהירים ורחמנים; והרי לא מצצתי אותם מן האצבע. חוץ מזה אני מרחם מאוד על הרעים, בשעה שאת הטובים אני משבח בכוונה תחילה. הדמויות הבדויות יוצאות מן הספרים כמו שהרוחות יוצאות מהאבדון ונכנסות לחברה האנושית... זכות זאת מנצלים הגיבורים הטובים של ספרי בהפיצם את הדעה על קיומו של הטוב ועל הצורך בחמלה וברחמים." ובסיכום, אומר הסופר הבדוי אולשובסקי, צריך שהספרים יחזקו את האמונה בטוב לבו של האדם.

יכול להשתמע מכאן שהרומאנים של מקושינסקי הם דידקטיים, אבל אין הדבר כך. אלה ספרים משעשעים ורוויי הומור, עם אלמנטים טרגיים והרבה הרפתקאות והפתעות.

באשה הקטנה היא יתומה שמעורבת בשערוריות בעל כורחה, מתגלגלת מיד ליד בסדרה של טעויות, עד שבסופו של דבר היא מוצאת את אביה שלקה בהלם. באשה עמלה להשיבו לשפיות ואף מצליחה בכך. ספרים מרניני לב.